

Ислом адолат динидир



11:00 / 20.08.2021 3594

Болалар орасида адолат қилиш ҳам ота-онанинг вазифаси ва болаларнинг ҳаққидир.

Ислом адолат динидир. У доимо барча нарсада, барча ерда, барча учун адолат бўлишининг тарафдоридир. Айниқса, ёш болалар учун. Шунинг учун ҳам ота-оналардан болалари орасида адолатли бўлишлари талаб қилинган. Бу болаларнинг тарбиясига ҳам, шахсиятига ҳам катта таъсир кўрсатади.

يُنْجَلُ مَحْيَا يَبِأَيْبَ قَوْلِ طَنَا؛ لَأَقُوهُ نَعُهُ لَلِإِيضَرِّ رِي شَبِ نُبِنَامُ غُنَلَا نَع
دَهْشَا، هَلَلَا لُؤْسَرَايَ؛ لَأَقُفُ، مَلَسُو هَيْلَعِ هَلَلَا يَلِصْرِهِ لَلِإِلُؤْسَرَايَ
تَلَحَّنْ دَقْ كَيْ نَبِّ لُكَا؛ لَأَقُفُ، يَلَامُ نَمِ أَدَكْ وَ أَدَكْ نَامُ غُنَلَا تَلَحَّنْ دَقْ يِّنَا
نَا كُرْسَايَا؛ لَأَقُ مَثُ، يَرْيَغِ آدَهْ يَلَعِ دَهْشَا فُ؛ لَأَقُ، أَلِ؛ لَأَقُ؟ آدَهْ لَشَمِ
يُؤْرِي فَو، إِذَا أَلَفُ؛ لَأَقُ، يَلَبُ؛ لَأَقُ؟ أَوْسُرُّ بَلَا يَفِ كَيْ يَلِ أُونُ وُكَي

«Одамлар болалари орасида, ҳатто ўпишда бўлса ҳам, адолат қилишни яхши кўрар эдилар».

Ҳусайн Марвазий ривоят қилган.

Ўтган солиҳлар ҳатто болаларини ўпишда ҳам бир хил ўпишга ҳаракат қилишар эди. Адолатсизлик бўлиб қолмасин, биттасини кўпроқ ёки яхшироқ ўпиб қўйиб, иккинчисининг кўнгли синмасин, деган маънода ота-оналар болаларига ниҳоятда эътиёткорлик билан муомала қилар эдилар.

Саҳобалар ва тобеъинларнинг одатлари шундай бўлган экан. Болаларга нисбатан адолатли, ҳаммаларига бир хил муносабатда бўлиш, ҳаммаларини бир хил кўриш зарурлигини яхши англаган мусулмонларнинг дастлабки авлодлари, ҳаттоки, болаларини ўпишда ҳам адолат бўлиши учун ҳаракат қилишар экан.

نُبَاِءِ اَجْف مِلْسُو هِي لَع لَلِ اِلْ صِيْبِن لْ اَدْنَع لْ جَر نَا ك : ل ا ق ن س خ ل ل ا ن ع
هَدَع قَا ف ؛ ه ل ة ن ب ا و ا ر ح ا ه ل ن ب ا ا ج م ث ، ي ن م ي ل ل ا و د خ ف ي ل ع ه د ع ق ا ف ه ل
ت ي و س ت ن ك و ل : م ل س و ه ي ل ع ل ل ا ي ل ص ي ب ن ل ل ا ق ا ف ؛ ص ر ا ل ا ي ل ع
ي ز و ر م ل ل ا ن ي س ح ه ا و ر ، و د خ ف ي ل ع ه د ع ق ا ف . ا م ه ن ب

Ҳасандан ривоят қилинади:

«Бир киши Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам билан ўтирган эди. Унинг бир ўғли келди ва у уни ўнг сонига ўтирғизди. Кейин бошқа ўғли ёки қизи келди, уни ерга ўтирғизди.

Шунда Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Икковига тенг муомала қилганингда эди», – дедилар.

У унисини ҳам сонига ўтирғизди».

Ҳусайн Марвазий ривоят қилган.

Болаларнинг муомаласидаги адолат қанчалик бўлиши кераклиги ушбу ривоятда очиқ кўриниб турибди.

Болаларидан бирини қучоғига олиб, бошқасини ерга ўтқазиб адолат бузилганининг аломати эканидан, Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам отага насиҳат қилдилар. Саҳобий розияллоҳу анҳу дарҳол ана шу амрни бажо келтириб, иккинчи болани ҳам қучоғига олди.

Мана бу ҳақиқатларни ҳам жуда яхши англаб олишимиз керак. Болаларимизга қиладиган катта-кичик муомалаларимизда адолатли бўлишимиз, ҳаттоки, уларни ўпиш ёки қучоғимизга олишда ҳам бу ҳақиқатни унутмаслигимиз лозим.

ءَاجُذْ اِسْلَاجِ مَلَسُو هِلَعِ لَلِ اِلْصِ يُّبِّنْ لَ اِمَنْ يَّبْ : اِلْ اِقْرَنْ سَخْلَ اِنَّ عِ
هُدَعُوقَاوِ وِسْ اَرْبَ حَسَمَفِ مَوْقِلَ اَيَّ حَانِ يَفِ هَيْبَا اِلَّ اِيَّ تَنْ اِيَّ تَحُّ يَّبِ صِ
هُدِ اِلَّ اِيَّ تَنْ اِيَّ تَحُّ هَلْ هُنَّ بَا تَءَاجُ مَثَّ عَءَ اَسَّ شَبَلَفِ ، اِيَّ نُمُيْلَ اِ وِذَّ حَفِ اِلَّ عِ
: مَلَسُو هِلَعِ لَلِ اِلْصِ يُّبِّنْ لَ اِلْ اِقْرَفِ ، اِضْرَا اِلَّ اِبِ اِهْدَعُوقَاوِ اِ وِسْ اَرْبَ حَسَمَفِ
هُوْرَ ، اِنَّ اِلَّ اِلَّ اِقْرَفِ ، اِيَّ خُ اِلَّ اِ وِذَّ حَفِ اِلَّ عِ اِهْدَعُوقَاوِ . اِيَّ خُ اِلَّ اِ وِذَّ حَفِ اِلَّ عِ اِلَّ هَفِ
يُّ زَوْرَمْلَ اِنَّ يَّ سُحِ

Ҳасандан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам ўтирган эдилар. Бир болача келди ва қавмнинг бир чеккасида ўтирган отасининг олдига борди. Ота унинг бошини силади ва ўнг сонига ўтирғизди. Бир муддат ўтди ва унинг қизчаси келиб, олдига борди. У унинг бошини силаб, ерга ўтирғизди.

Шунда Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Уни нариги сонингга ўтқазганингда эди», – дедилар».

Бас, у қизни бошқа сонига ўтирғизди. Ул зот:

«Энди яхши бўлди», – дедилар».

Ҳусайн Марвазий ривоят қилган.

Бу ҳадис аввалги ривоятнинг бир оз кенгроқ баёни экан. Бу ерда ота ўз ҳузурига келган иккала фарзандининг ҳам бошини силагани ҳақида сўз кетмоқда, яъни иккисига бир хил меҳр кўрсатган. Фақат уларни ўтқазилган орада фарқ содир бўлган. Ана ўша нарса ҳам Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг эътиборларидан четда қолмаган.

«Бахтиёр оила» китобидан